

Силабус
освітнього компоненту (ОК9)
Вступ до фаху

Назва дисципліни:	Вступ до фаху
Рівень вищої освіти:	Початковий рівень (короткий цикл)
Рік навчання:	1
Семестр:	1 (осінній)
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=3344
Обсяг освітнього компоненту	4 кредити (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра філософії та педагогіки професійної підготовки
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Бондаренко Володимир Васильович, к. пед. н., доцент, професор, зав. кафедри
Контактний телефон:	097 933 26 44
E-mail:	vv_bond57@email.ua

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є формування у здобувачів освіти уявлення й розуміння обраної спеціальності інженера-педагога.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є знайомство з історією та шляхами розвитку професійно-технічної освіти в Україні, зі становленням інженерно-педагогіки як науки.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є: розуміння значущості інженерно-педагогічної освіти для системи народного господарства України, розвиток інженерної та педагогічної компетентностей у майбутніх інженерів-педагогів.

Передумови для вивчення освітнього компоненту: знання, що відповідають рівню середньої освіти.

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності:

ЗК-1 Здатність застосування знання у практичній діяльності.

ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 9. Здатність реалізувати свої права й обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного, демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 10. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та

розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 1. Здатність здійснювати психодіагностику психофізіологічних особливостей учнів та враховувати їх результати при організації теоретичного і практичного навчання.

ФК 2. Здатність застосовувати знання та розуміння методів, форм навчання та виховання, прийомів педагогічного впливу, нормативних документів стосовно майбутньої діяльності, охорони праці.

ФК 4. Здатність ефективно розв'язувати професійно-педагогічні проблеми, завдання.

ФК 5. Здатність організовувати та здійснювати теоретичну і практичну професійну підготовку.

ФК 12. Здатність організовувати дослідницьку діяльність у навчальній групі з метою навчання окремого учня та учнівського колективу.

ФК 13. Здатність використовувати професійно-профільні знання та практичні навички в галузі теорії і практики ремонту автомобілів.

Результати навчання відповідно до освітньої програми (ПРН):

ПРН 1. Уміти правильно використовувати різні мовленнєві засоби залежно від сфери й мети спілкування, усне й писемне фахове мовлення, складати ділові папери, працювати з діловими текстами.

ПРН 10. Забезпечувати нормальний морально-психологічний клімат у колективі учнівської групи, виявляти та враховувати індивідуальні особливості учнів, використовувати методи психодіагностики міжособистісних стосунків у навчальній групі, визначати особливості психічного розвитку й педагогічного впливу на особистість майбутнього фахівця, створювати комфортне навчальне середовище.

ПРН 11. Уміти визначати вікові та індивідуальні особливості учнів, використовувати методи науково-педагогічних досліджень, види навчання, аналізувати документи, що висвітлюють зміст освіти, визначати умови реалізації принципів навчання, умови використання форм організації навчання, ефективно використовувати види, форми та методи перевірки знань учнів, напрямки та завдання виховного процесу, умови оптимального підбору та ефективного використання методів виховання.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
		очна
1	ЛК Уміння навчатися як підґрунтя академічної доброчесності: - виклики часу та інноваційні підходи до системи вищої освіти в Україні; - якість знань, отримуваних у ЗВО України; академічна доброчесність – не міф, а вимога часу.	4
	ПР (ЛР, СЗ) Конкурентоспроможність випускника українського ЗВО на європейському ринку праці.	2
	СРС. Якість і потреби зарубіжних ЗВО в інженерно-педагогічних кадрах.	5
2	ЛК Історія становлення та етапи розвитку професійно-технічної підготовки в Україні: - поступ української професійно-технічної освіти – від Ярослава Мудрого до незалежної України;	4

	- незалежність як основа побудови національної професійно-технічної освіти.	
	ПР (ЛР, СЗ) Проблеми дуальної освіти в Україні.	2
	СРС Мовний вплив і маніпулювання	5
3	ЛК Мета і принципи професійно-технічної освіти в Україні: - зміст навчання в професійно-технічних навчальних закладах України; - мета професійно-технічного навчання в Україні; - принципи професійно-технічного навчання в Україні.	4
	ПР (ЛР, СЗ) Есе на тему «Чи потрібні інженеру-педагогу психологічні знання».	2
	СРС. Інноваційні методи у системі навчальної діяльності у ПТНЗ	6
4	ЛК Інженерно-педагогічний напрямок в освіті як запорука науково-технічного й економічного розвитку держави - загальне уявлення про інженерну педагогіку; - види та зміст професійно-педагогічної освіти; - професійно-педагогічна діяльність як різновид соціальної діяльності. Види професійної діяльності.	4
	ПР (ЛР, СЗ) класифікувати традиційні та інноваційні педагогічні технології	2
	СРС. Міжнародне товариство інженерної педагогіки (IGIP)	5
5	ЛК Історія становлення та розвитку інженерної педагогіки - розвиток професійно-технічної освіти в Україні; - Адольф Мелецінек – ідеолог та засновник інженерно-педагогічної освіти; - виділення інженерно-педагогічної освіти як самостійної освітньої системи.	4
	ПР (ЛР, СЗ) Проблеми становлення національної системи професійно-технічної освіти.	2
	СРС Створити таблицю хронології розбудови системи професійно-технічної освіти в Україні	5
6	ЛК. Форми та види навчальної діяльності у ЗВО - види форм навчання; - типи та види лекцій; - типи та види практичних занять; - типи та види семінарських занять; - типи та види лабораторних робіт.	4
	ПР (ЛР, СЗ) створити таблицю форм і видів навчальної роботи у ЗВО	2
	СРС побудувати образ ідеального викладача ВШ	6
7	ЛК Сучасні форми та методи контролю знань студентів: - функції контролю знань студентів; - дидактичні принципи контролю знань; - види і форми контролю знань.	4
	ПР (ЛР, СЗ). есе на тему: «Чи можна виховувати студентів ЗВО: якщо так, то яким чином?»	2
	СРС розробити власні критерії оцінювання у ВШ	5

8	ЛК Педагогічна майстерність: - професійна спрямованість як інтегральна якість майбутнього інженера-педагога; - професійні компетентності інженера-педагога. - здібності до інженерно-педагогічної діяльності - педагогічна техніка та майстерність інженера-педагога	4
	ПР (ЛР, СЗ) характеристика складових педагогічної майстерності оцінювання у ВШ;	2
	СРС. Розробити таблицю інженерних і педагогічних компетентностей інженера-педагога	5
Разом	ЛК	32
	ПР (ЛР, СЗ)	16
	СР	42
	Іспит	30
УСЬОГО		120

Методи навчання:

- 1) словесні: 1.1 традиційні: лекції, пояснення, розповідь тощо;
- 1.2 інтерактивні (нетрадиційні): проблемні лекції, дискусії тощо;
- 2) наочні: метод ілюстрацій, метод демонстрацій
- 3) практичні: 3.1 традиційні: практичні заняття, семінари;
- 3.2 інтерактивні (нетрадиційні): ділові та рольові ігри, тренінги, семінари-дискусії, «круглий стіл», метод мозкової атаки.

Система оцінювання та вимоги:

Поточна успішність

1 Поточна успішність здобувачів за виконання навчальних видів робіт на навчальних заняттях і за виконання завдань самостійної роботи оцінюється за допомогою чотирибальної шкали оцінок з наступним перерахуванням у 100-бальною шкалу. Під час оцінювання поточної успішності враховуються всі види робіт, передбачені навчальною програмою.

1.1 Лекційні заняття оцінюються шляхом визначення якості виконання конкретизованих завдань.

1.2 Практичні заняття оцінюються якістю виконання контрольного або індивідуального завдання, виконання та оформлення практичної роботи.

1.3 Семінарські заняття оцінюються якістю виконання індивідуального завдання/реферату.

2 Оцінювання поточної успішності здобувачів вищої освіти здійснюється на кожному практичному занятті (лабораторному чи семінарському) за чотирибальною шкалою («5», «4», «3», «2») і заносяться у журнал обліку академічної успішності.

– «відмінно»: здобувач бездоганно засвоїв теоретичний матеріал, демонструє глибокі знання з відповідної теми або навчальної дисципліни, основні положення;

– «добре»: здобувач добре засвоїв теоретичний матеріал, володіє основними аспектами з першоджерел та рекомендованої літератури, аргументовано викладає його; має практичні навички, висловлює свої міркування з приводу тих чи інших проблем, але припускається певних неточностей і похибок у логіці викладу теоретичного змісту або при аналізі практичного;

– «задовільно»: здобувач в основному опанував теоретичні знання навчальної теми, або дисципліни, орієнтується у першоджерелах та рекомендованій літературі, але непереконливо відповідає, плутає поняття, невпевнено відповідає на додаткові питання, не має стабільних знань; відповідаючи на питання практичного характеру, виявляє неточність у знаннях, не вміє оцінювати факти та явища, пов'язувати їх із майбутньою професією;

– «незадовільно»: здобувач не опанував навчальний матеріал теми (дисципліни), не знає наукових фактів, визначень, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення, практичні навички не сформовані.

3 Підсумковий бал за поточну діяльність визнається як середньоарифметична сума балів за кожне заняття, за індивідуальну роботу, поточні контрольні роботи за формулою:

$$K^{поточ} = \frac{K_1 + K_2 + \dots + K_n}{n},$$

де $K^{поточ}$ – підсумкова оцінка успішності за результатами поточного контролю;

$K_1, K_2, \dots, K_n$ – оцінка успішності n -го заходу поточного контролю;

n – кількість заходів поточного контролю.

Оцінки конвертуються у бали згідно шкали перерахунку (таблиця 1).

Таблиця 1 – Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу

4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала	4-бальна шкала	100-бальна шкала
5	100	4,45	89	3,90	78	3,35	67
4,95	99	4,4	88	3,85	77	3,3	66
4,9	98	4,35	87	3,80	76	3,25	65
4,85	97	4,3	86	3,75	75	3,2	64
4,8	96	4,25	85	3,7	74	3,15	63
4,75	95	4,20	84	3,65	73	3,1	62
4,7	94	4,15	83	3,60	72	3,05	61
4,65	93	4,10	82	3,55	71	3	60
4,6	92	4,05	81	3,5	70	від 1,78 до 2,99	
						повторне складання	
4,55	91	4,00	80	3,45	69	від 0 до 1,77	від 0 до 34
4,5	90	3,95	79	3,4	68	повторне вивчення	

Підсумкове оцінювання

1 Здобувач вищої освіти отримує залік на останньому занятті з дисципліни за результатами поточного оцінювання. Середня оцінка за поточну діяльність конвертується у бали за 100-бальною шкалою, відповідно до таблиці перерахунку (таблиця 1).

Здобувачі вищої освіти, які мають середню поточну оцінку з дисципліни нижче

ніж «3» (60 балів), на останньому занятті можуть підвищити свій поточний бал шляхом складання тестів з дисципліни.

Оцінювання знань здобувачів шляхом тестування здійснюється за шкалою:

- «Відмінно»: не менше 90 % правильних відповідей;
- «Дуже добре»: від 82 % до 89 % правильних відповідей;
- «Добре»: від 74 % до 81 % правильних відповідей;
- «Задовільно»: від 67 % до 73% правильних відповідей;
- «Задовільно достатньо»: від 60 % до 66 % правильних відповідей;
- «Незадовільно»: менше 60 % правильних відповідей.

2 Умовою отримання заліку є:

- відпрацювання всіх пропущених занять;
- середня поточна оцінка з дисципліни не нижче «3» (60 балів).

3 За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

3.1 Додаткові бали додаються до суми балів, набраних здобувачем вищої освіти за поточну навчальну діяльність (для дисциплін, підсумковою формою контролю для яких є залік), або до підсумкової оцінки з дисципліни, підсумковою формою контролю для якої є екзамен.

3.2 Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх об'єму та значимості:

- призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;
- призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;
- участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів
- участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;
- участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів
- участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;
- виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

3.3 Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

4 Результат навчання оцінюється (*обрати потрібне*):

- за двобальною шкалою (зараховано/не зараховано) згідно з таблицею 2;
- за 100-бальною шкалою (для диференційованого заліку) згідно з таблицею 3.

Підсумкова оцінка разом з додатковими балами не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 2 – Шкала переведення балів у національну систему оцінювання

За 100-бальною шкалою	За національною шкалою
від 60 балів до 100 балів	зараховано
менше 60 балів	незараховано

Таблиця 3 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами підсумкового контролю з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
90-100	Відмінно	Зараховано	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80-89	Добре	Зараховано	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79			C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками
67-74	Задовільно		D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60-66			E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		Оцінка за шкалою ЄКТС	
	екзамен	залік	Оцінка	Критерії
35–59	Незадовільно	Не зараховано	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34			F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін;
- якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85_1_01.pdf), «Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;

– списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

Основна:

1. Бондаренко В.В. Академічна доброчесність та академічне письмо: Навч. посібник. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2023. 150 с.
2. Бондаренко В.В. Вступ до фаху: для здобувачів освіти за спеціальністю 015.38 «Професійна освіта (Транспорт)» початкового освітньо-наукового рівня вищої освіти (молодші бакалаври, короткий цикл), 015.32 «Професійна освіта (Електроніка, метрологія та радіотелекомунікації)» та 015.38 «Професійна освіта (Транспорт)» першого освітньо-наукового рівнів вищої освіти (бакалаври): Навч. посібник. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2023. 142 с.
3. Бондаренко В.В. Комунікативні процеси інженерно-педагогічної освіти. Навч. посібник. Харків: ХНАДУ, 2020. 225 с.
4. Бондаренко В.В. Основи педагогіки та психології вищої школи: Навч. посібник. Харків: Вид-во ХНАДУ, 2019. 206 с.
5. Бондаренко В.В. Психологія управління: Підручник. Харків: ХНАДУ, 2020. 424 с.
6. Закон України Про професійно-технічну освіту №11д9/1-2023/18910 від 30.01.2023 року
7. Костюк Г.С. Навчально-виховний процес і психологічний розвиток особистості. К., 2019.
8. Мелецінек А. Інженерна педагогіка. Практика передачі технічних знань / А. Мелецінек; пер. з нім. Харків, 2001. 240 с.
9. Професійна педагогіка: конспект лекцій для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, спеціальності 015 «Професійна освіта» (015.37 Аграрне виробництво, переробка сільськогосподарської продукції та харчові технології), денної та заочної форми навчання; упоряд. Є.Л. Скворчевська. Харків: ДБТУ, 2022. 187 с.

Додаткові джерела:

10. Заклади професійної (професійно-технічної) освіти 1991-2021 роки Державна служба зайнятості України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
11. Методичні рекомендації щодо формування та розміщення регіонального замовлення на підготовку фахівців та робітничих кадрів, схвалені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14.12.2016 № 994-р.

12. Проект Закону про формування та розміщення державного та/або регіонального замовлення на підготовку фахівців з вищою, фаховою передвищою освітою, наукових, науково-педагогічних кадрів, кваліфікованих робітників та слухачів підготовчих відділень закладів вищої освіти, на післядипломну освіту.

URL: https://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=71847

Інформаційні ресурси:

13. Професійно-технічна освіта. 2015. URL: <http://proftekhosvita.org.ua>

14. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України. 2015. URL: www.mon.gov.ua.

15. Офіційний сайт Харківського національного автомобільно-дорожнього університету 2015. URL: khadi.kharkov.ua

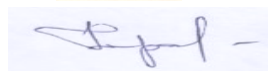
Розробник (розробники)

силабусу навчальної дисципліни

проф. БОНДАРЕНКО В.

Гарант освітньо-професійної програми

доц. ГЕРАСИМЧУК Т.

Завідувач кафедри

проф. БОНДАРЕНКО В.